

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-1

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 53
Volume 53

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Prusiek, lok. 25. Hrob č. 22, zlato (viz obr. 6. na str. 78)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2012
Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

HULÍN (K.Ú. ZÁHLINICE, OKR. KROMĚŘÍŽ)

Mladší doba kamenná - LnK, MMK. Sídliště. Záchran- ný výzkum.

Během výstavby vodovodu v místní části Hulín – Záhlinice bylo v květnu 2011 v profilu výkopu zjištěno šest sídlištních objektů. Lokalita se nachází ve východní části intravilánu Záhlinic, nedaleko (50 m) železniční trati Hulín - Otrokovice. Pravěké sídliště je situováno na nepatrném západním svahu v nadmořské výšce 198 m. Geomorfologicky spadá oblast na pomezí Středomoravské nivy a Holešovské plošiny. Krajina je jen velmi mírně zvlněná, geologické podloží je zde tvořeno neogenními a kvarténními sedimenty.

Pod 20–40 cm vrstvou ornice se nacházelo šest objektů patřících sídlišti LnK (objekty 500, 503, 504, 505), jeden objekt sídlišti MMK (502) a jeden objekt se nepodařilo přesněji zařadit. Jámy jsme dokumentovali pouze v profilech vodovodní rýhy, z tohoto důvodu není možná jejich další přesnější charakteristika.

Plocha výzkumu je na ZM ČR 1 : 10 000 list 25-31-13 vymezena body: A: 182 mm od Z s.č.; 318 mm od J s.č. ; B: 179 mm od Z s.č., 324 mm od J s.č.

Blanka Mikulková

Resumé

Hulín (Kat. Záhlinice, Bez. Kroměříž). LBK. MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

CHRUDICHROMY (OKR. BLANSKO)

„Čtvrť“. MMK. Sídliště. Záchran- ný výzkum.

V září 2011 byl proveden záchraný archeologický výzkum v průběhu stavby „Polní cesty Chrudichromy“. Budovaná síť zpevněných komunikací probíhá západně a severně od obce, do značné míry souběžně se zemním tělesem „německé“ dálnice, a napojuje se na komunikační síť v Bačově a Mladkově. Záchraným archeologickým výzkumem se podařilo dokumentovat jediný zahloubený objekt s keramickým inventářem kultury s moravskou malovanou keramikou. Lokalita se nachází západně od obce na rozhraní trati „Čtvrť“ a intravilánu obce (souřadnice v JTS-K: 593156.130, 126686.426, 328.848).

David Parma

Resumé

Chrudichromy (Bez. Blansko). MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

KOVALOVICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Díly“, parcela č. 580/1. MMK. Sídliště. Záchran- ný výzkum. S-JTSK 583604.04:1161352.25.

Dne 13. 9. 2011 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v.v.i., záchraný archeologický výzkum na parcele č. 580/1 v trati „Díly“ v souvislosti s pokládáním dálkového telekomunikačního kabelu. Uvedená polní trať se roz-

kládá v západním výběžku katastrálního území. Liniový výkop, který byl veden podél její severovýchodní hranice, porušil svým severním úsekem jeden sídlištní objekt kultury s moravskou malovanou keramikou. Dosud neznámá lokalita se nachází v nadmořské výšce okolo 295 m, v širokém sedle mezi kopcem Pouška (332,3 m n.m.) a návrším Nad Pastviskem (321,3 m n.m.). Její přesná poloha je na ZM ČR 1:10 000, list 24-41-23 určena bodem o souřadnicích 71:85 mm od Z:J s. č.

Michal Přichystal

Resumé

Kovalovice (Bez. Brno-venkov). Bei der Rettungsgrabung in der Flur „Díly“ wurde eine Siedlungsgrube der Kultur mit der mährischen bemalten Keramik entdeckt.

KROMĚŘÍŽ (OKR. KROMĚŘÍŽ)

Ul. Osloboditelů/Velehradská, Rybalkova kasár- na. MMK. Sídliště. Záchraný výzkum.

Během výzkumu polykulturního sídliště (viz část Doba římská a doba stěhování národů) dokumentován jediný porušený objekt s nepočetným nálezovým souborem kultury s moravskou malovanou keramikou.

David Parma

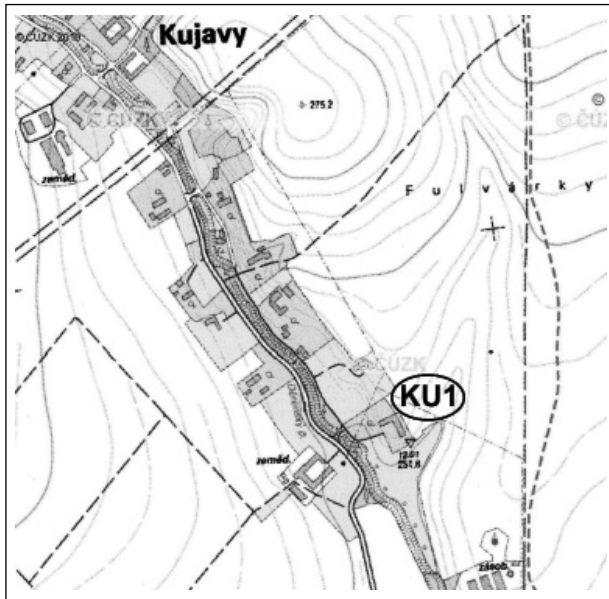
Resumé

Kroměříž (Bez. Kroměříž). Osloboditelů/Velehradská Straße, ehemalige Rybalkov-Kaserne. MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

KUJAVY (OKR. NOVÝ JIČÍN)

„Fulvárky“. LnK. Sídliště. Povrchové sběry.

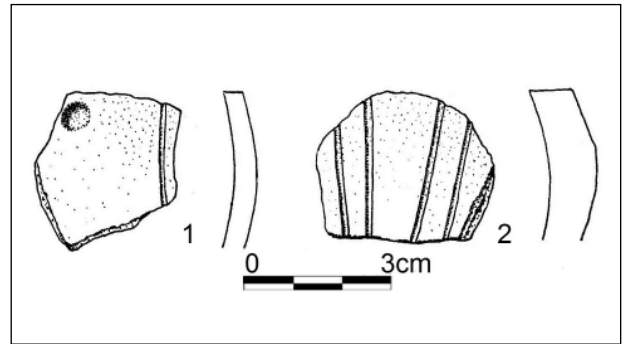
Při prováděných povrchových sběrech na jaře roku 2009 objevil autor příspěvku lokalitu, která se nachází v dolní části obce Kujavy na polní trati zvané „Fulvárky“ za zemědělskou usedlostí č. p. 49 asi 120 metrů severovýchodně od levého břehu Děrenského potoka, který se ve vzdálenosti asi 1200 metrů pod vesnicí vlévá do Husího potoka (obr. 5). Sídliště (KU1) je položeno na konci nevýrazného svahu ukončeného rozlehlou, mírně se zvedající plošinou v nadmořské výšce 256 metrů a převýšením asi osmi metrů nad okolním terénem. Východním směrem v údolí pod zkoumanou plochou je částečně znatelný malý vodní pramen, v současné době zničený meliorací a erozními vlivy. Jednotlivé nálezy se koncentrují v prostoru o rozměrech 100x50 metrů. Keramika se zde vyskytuje většinou černá, nezdobená s příměsí písku. Na keramickém zlomku šedé barvy je znatelná zřejmě část výzdoby „notové značky“ (obr. 6:1), další zlomek červené barvy je zdoben svislými rýhami (obr. 6:2). V souboru získané keramiky je několik silnostěnných střeptů, které pocházejí ze zásobnic. Relativně velký je podíl kamenné broušené industrie, zejména sekerek různých tvarů a velikostí, zhotovených výhradně ze zeleného metabazitu typu Jizerské hory. Na obr. 7:1 je plochá sekerka se sy-

Obr. 5. Kujavy. Katastr obce s vyznačením polohy lokality.

Fig. 5. Kujavy. Cadastral territory with locating of the site.

metricky vybroušeným ostřím, na obr. 7:2-6 jsou sekerky s asymetricky vybroušenými ostřími, obr. 7:7 spodní část poškozeného klínu, obr. 7:8 drobný kopytovitý klínek. Při výrobě štípaných nástrojů byly použity silicity glacienních sedimentů různých barev a odstínů. Na zkoumané lokalitě se vyskytuje mnoho opracovaných typů jader, úštěpů a přelomených čepelí, které dokazují místní

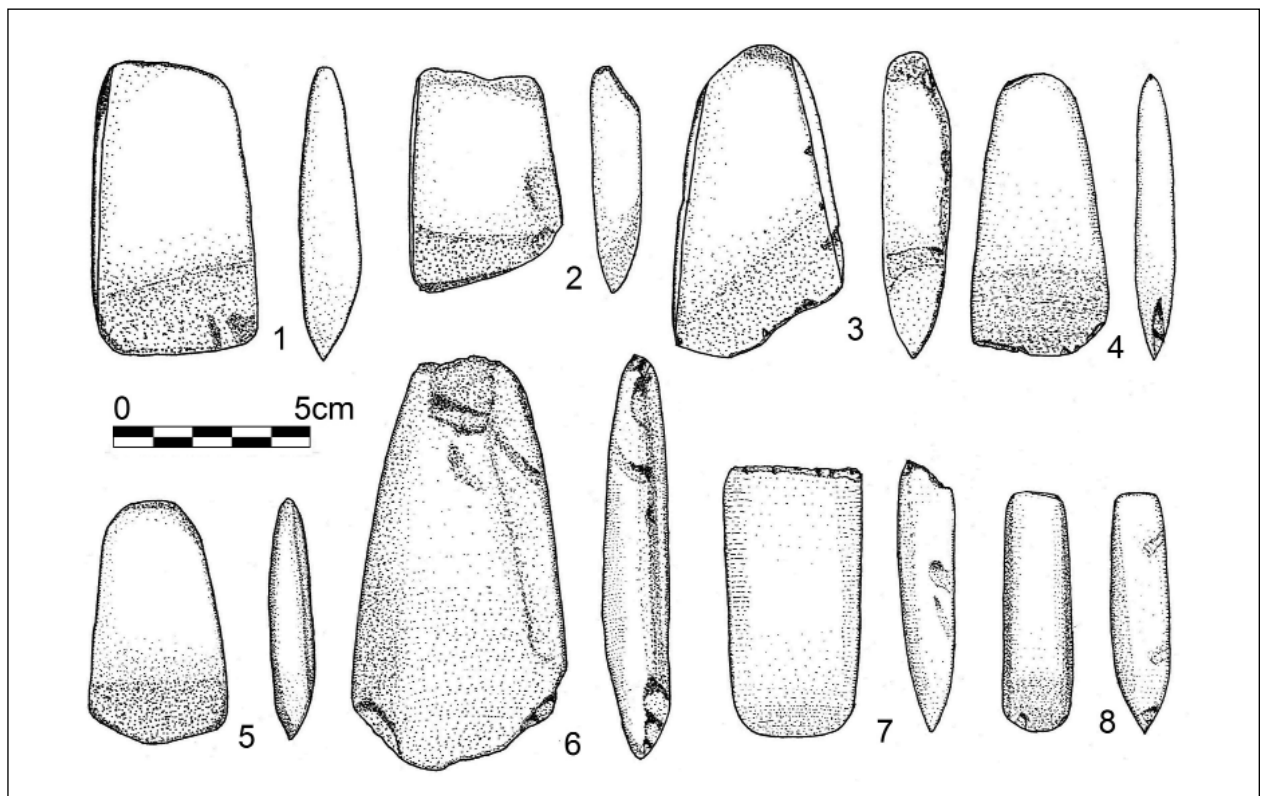

Obr. 6. Kujavy. Keramika LnK. Kresba D. Fryč.

Fig. 6. Kujavy. LBK pottery. Drawing D. Fryč.

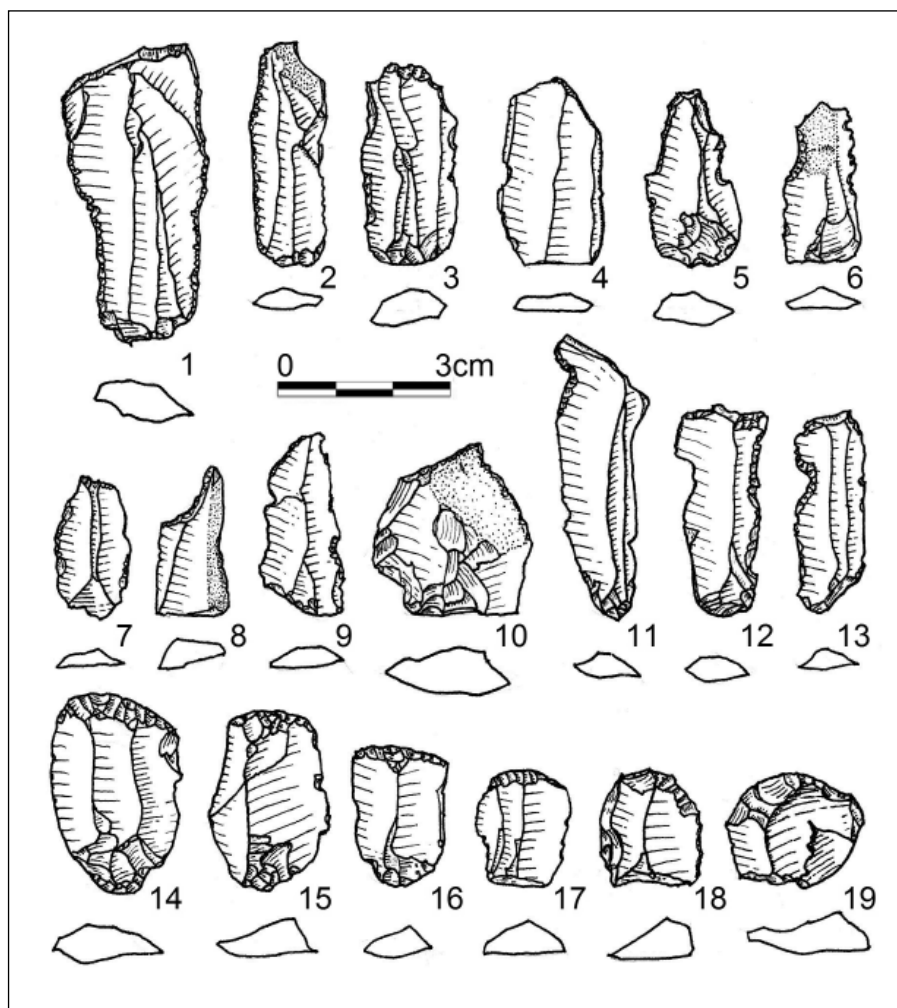
výrobu. Na obr. 8:1 je čepelový nůž s bilaterální retuší, obr. 8:2-4 nožičky s laterální retuší, obr. 8:5 hrot s vruby, obr. 8:6 čepelková pilka, obr. 8:7-9 čepelkové vrtáky, obr. 8:10 vrták na úštěpu s místní retuší, obr. 8:11-13 atypické čepelky se srpovým leskem. Převládají nálezy drobných čepelových škrabadel s terminální retuší (obr. 8:14-18), nehtovitě úštěpové škrabadlo s terminální retuší (obr. 8:19). Při posouzení výzdoby keramiky se domnívám, že uvedené sídliště je možno zařadit k osídlení moravského horizontu 2. stupně kultury lidu s lineární keramikou. Lokalita v Kujavách navazuje na nedaleká neolitická sídliště u obce Hladké Životice v povodí Husího potoka a zvyšuje celkový počet objevených lokalit, především kultury s lineární keramikou, na levém břehu řeky Odry v tomto regionu.

Daniel Fryč

Obr. 7. Kujavy. Nálezy broušené industrie. Kresba D. Fryč.

Fig. 7. Kujavy. Polished Stone Industry. Drawing D. Fryč.

Obr. 8. Kujavy. Nálezy kamené štípané industrie. Kresba D. Fryč.

Fig. 8. Kujavy. Chipped Stone Industry. Drawing D. Fryč.

Resumé

A new LBK site was discovered on the cadastral territory of Kujavy.

KROMĚŘÍŽ (K. Ú. HRADISKO, OKR. KROMĚŘÍŽ)

Intravilán obce. MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Výzkum se uskutečnil při stavbě rodinného domu na parc. č. 7/2. Lokalita se nachází jen necelých 150 m jihovýchodně od reliktů opevnění známé lokality Hradisko u Kroměříže (polohu lze určit na ZM ČR 1:10 000 25-31-06 koordináty 120/260 od Z/J s.č.). Při sledování výkopů pro základy byly na profilech zachyceny zahloubené objekty, které byly později prozkoumány a zdokumentovány. Několik sídlištních objektů lze přiřadit do období kultury s moravskou malovanou keramikou a lze předpokládat, že se jedná o pokračování osídlení, které bylo zjištěno v prostoru nedalekého hradiska.

Ivan Čížmář

Resumé

Kroměříž (Kat. Hradisko, Bez. Kroměříž). Innenbereich. MBK. Siedlung. Rettungsgrabung

KYJOVICE (OKR. ZNOJMO)

„Sutny“. LnK. MMK. Sídliště. Systematický výzkum.

V roce 2011 pokračoval systematický výzkum na známé polykulturní lokalitě v Kyjovicích, trať „Sutny“, který navázal na předchozí sezóny (Kuča et al. 2010, Vostrovská et al. v tisku) uskutečněné podle programu výzkumného záměru Ústavu archeologie a muzeologie FF MU v Brně. V jeho rámci byly zkoumány plochy Sutny I a Sutny II (viz kapitola Eneolit), kde bylo doloženo osídlení kultury s lineární keramikou, lengyelské kultury a kultury se zvoncovitými poháry.

Na ploše Sutny I v roce 2011 pokračoval terénní výzkum v sektoru B4 exkavací částí objektu č. 739 ve čtverci 3d (obr. 9). Plochy Sutny I a II jsou členěny na sektory (40 x 50 m), kde je každý zkoumaný čtverec (5 x 5 m) při výzkumu ještě dělen na kvadranty 1 x 1 m a mechanické vrstvy, zpravidla o síle 20 cm. Tato metoda exkavace umožnila systematicky sledovat a oddělovat jednotlivé kontexty; veškeré artefakty a ekofakty byly zařazeny do jednotky 100 x 100 x 20 cm a současně přiřazeny k identifikovaným přirozeným kontextům. Terénní dokumentace byla prováděna po 20 cm dokumentačních úrovních pomocí totální stanice a digitální fotogrammetrie. Vzniklé sady fotogrammetrických plánů z jednotlivých dokumentačních úrovní byly digitalizovány v prostředí GIS. Poloha vybraných artefaktů byla zaměřována in situ to-